

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, September 19, 1984 — VLIKo meto

149

BALIONISTAS NUSILEIDO ITALIJOS KALNUOS

Baltijos valstybių atstovų pasitarimas ir pasimatymas Valstybės Departamente

Š. m. rugsėjo 12 d. Vašingtone buvo susirinkę Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai — S. A. Bäckis, A. Dinbergs ir E. Jaakson, atvykę iš New Yorko.

Jie pasitarė aktualiais klausimais, paminėjo 50 metų sukaktį Pabaltijo Santarvės sutanties, pasirašytos 1934.9.12 d. Zenevoje. Rūpinamiesi aktualiais Pabaltiečiams reikalais jie tą pačią dieną lankėsi Valstybės Departamente, kur juos priėmė Mark Palmer, Valstybės Sekretoriaus pakeičėjas Europos Reikalams pavaduotojas, su kuriuo kartu buvo Dale Herspring, Rytų Europos Skyriaus direktoriaus pavaduotojas, John W. Zerolis, Baltijos skyriaus vedėjas, Ms. Mary Beth West ir Ken Hillar.

VLIKo SVEIKINIMAI IR PRANEŠIMAS PIETŲ AMERIKOS KONGRESUI

VLIKo pirmininkas dr. K. Bobelis, negalėdamas dalyvauti š. m. liepos 21-25 d. Caracas. Venecueloje, vykusiame Pietų Amerikos Lietuvių VIII-ame Kongrese, pasiuntė VLIKo sveikinimus, pareikšdamas:

„Jūsų visų pasiaukojimas ir meilė brangiai kėnciančiai Lietuvai yra pavyzdys ir paskatinimas visiems lietuviams niekada neužmiršti mūsų tėvų ir senelių kraštą, ir dirbti — kovoti kol ji vėl bus laisva ir nepriklausoma“.

Dr. D. Krivickas, Kongreso pirmininkas, dr. V. Dambrauskas, prašomas pasiųsti pranešimą „Naujosios bauginės Sovietų imperijoje ir poliarinėje šalyje“ su Vakarais. Amer. S. pranešimą p-mis Jūratė, Šarūnė, Rūta, savo laiske VLIKo pirmininkui, 1984 m. liepos 31 d. pasirašė.

„Jei būtų proga, prašau nuo manęs perduoti p. Krivickui mano labai didelį susidomėjimą jo kalbos tekstu. Jojo kalba buvo skaitytą kaip pagrindinė Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso kalba ir paskui dar turėjau progos ramiai vėl peržiūrėti tekstą. Jamė buvo daug mums naujos, įdomios medžiagos. Ačiū jam klausytojų vardu“.

VLIKo sveikinimai 71 Lietuvos Vyčių Seimui

Victoria Jacobson, Amerikos Lietuvių visuomenės ir Lietuvos Vyčių veikėja, iš St. Petersburg, Floridos, dalyvavo 71 Lietuvos Vyčių Seime, Čikagoje, ir perdavė VLIKo pirmipinko dr. K. Bobelio sveikinimus.

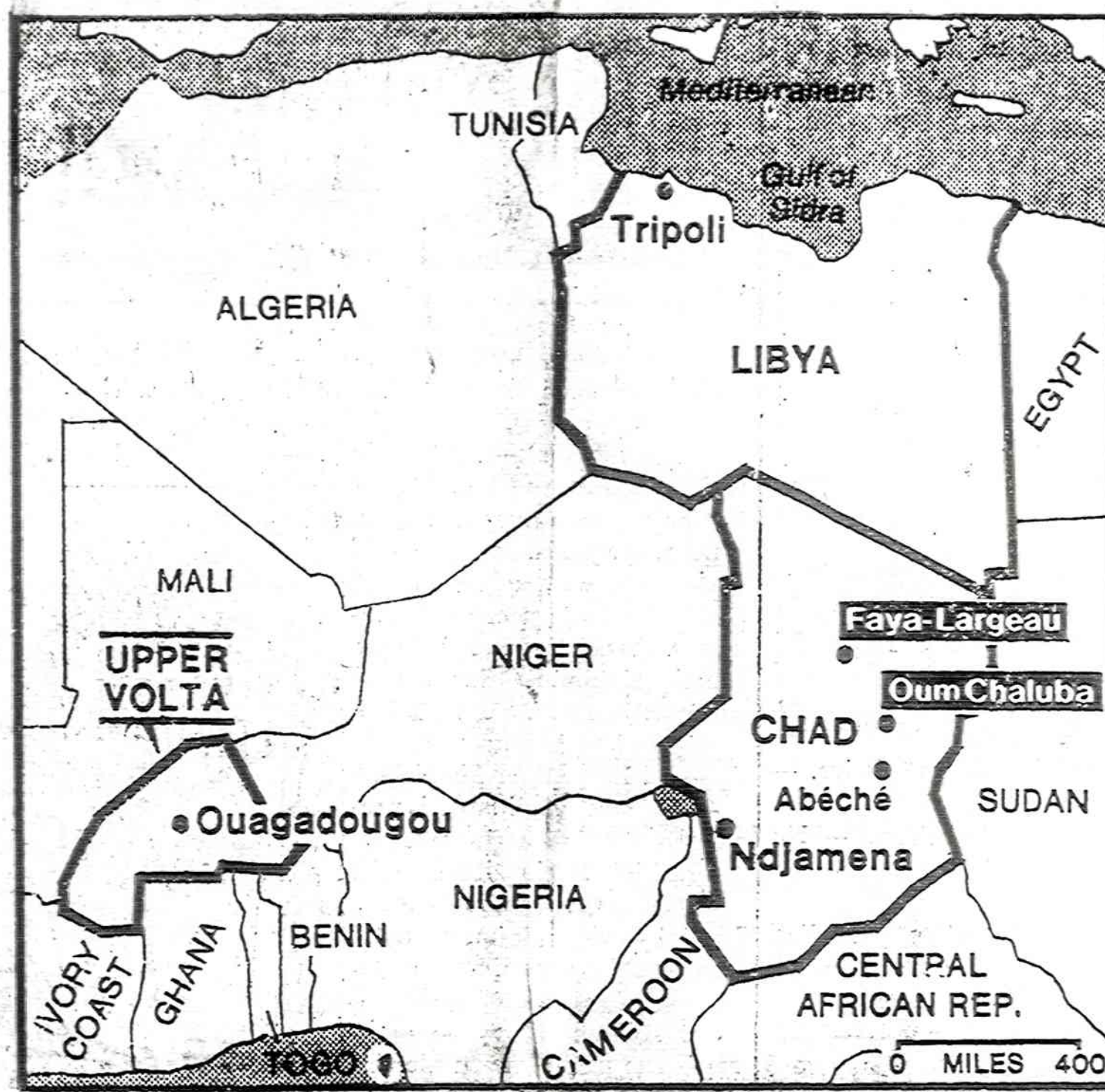
Japonų profesorius ieško Lietuvių Enciklopedijos

Tokio profesorius Ikuo Murata, kuris moka lietuviškai ir yra vertęs japonų kalbą Donekaitį ir Baranauką, norėtų gauti anglišką šešiatome Lietuvių Enciklopediją. Ji būtų naudinga ne tik jam, bet ir kitiems japonų kultūrininkams. Jo adresas: Prof. Ikuo Murata, Tokyo Keizai University, 1-7 Minamicho, Kojimachi, Tokyo 185, Japan. (ELTA)

Atstovai ir senatoriai nori paskelbti amnestiją visiems užsieniečiams, kurie nelegaliai įvažiavo į Ameriką prieš 1981 metų pradžią. Tariausi senato ir atstovų rūmų komitetai, bet nesutaria.

Antradienį aukso uncija kainavo \$326.

Pirmadienį Jeruzalėj buvo sužeisti 5 žydai, važiuavusieji žydų busu.

Lapkričio 15 dieną Prancūzijos ir Libijos kariai bus atšaukti iš Čado valstybės.

NAUJAME KANADOS KABINETE YRA 6 GABIOS MOTERYS

Premjeras Brian Mulroney sudarė 40 asmenų ministerių kabinetą.

OTTAVA, Can. — Naujai išrinktas Progresyvių Konservatorių partijos premjeras Brian Mulroney pirmadienį buvo prisiskindintas premjero pareigoms, o vakare jis jau buvo sudaręs naują konservatorių kabinetą. Jis pats priminė naujiems kabinetui nariams, kad jie yra konservatoriai, be to neužtenka. Jis pabrėžė, kad jie privalo būti progresyvi. Jei jie tik konservuos senus kabinetus, tai kraštui naudos nebus, bet jie privalo įvesti naujovių pagerinimų.

GUBERNATORIUS PRISAIKDINO PREMJERĄ

Paprastai valdžios perdavimo ceremonijose dalyvauja buvusios vyriausybės atstovai, bet ši kartą nebuvo nė vieno liberatų partijos nario.

Premjerą prisakdino pravaratūros tarnautojas, o ceremonijose dalyvavo gubernatorius Jeanne Sauve. Be to premjeras buvo prisakdintas didžiojoje salėje, kur kaboję karalienės Elzbiotos II sūnus ir princas Pilypo paveikslai.

Premjeras Mulroney parin-

ko jaunus žmones, bet galinčius kaitėti ir ginti vyriausybės planus. Jis pasirinko 6 gabios moteris, kurios teismuose mokėjo vykusiai ginti savo bylas.

Naujame Kanados kabinete yra 6 gabios moterys.

Premjeras Brian Mulroney sudarė 40 asmenų ministerių kabinetą.

ČADAS LIKS BE SVETIMŲ KARIŲ

PARYŽIUS, Pr. — Prancūzijos užsienio reikalų ministris Claude Cheysson vakar pranešė, kad nuo lapkričio 15 dienos iš Čado savo karių atšauks Prancūzija ir Libija.

Ministeris Cheysson praleido praeitą savaitę Libijoje, Tripolyje ir visą dieną tarėsi su Libijos valdovu M. Chadafi. Jis priėjo įsitikinimo, kad bus geriau, jei šioje Centro Afrikos valstybėje nebus kitų valstybių karių. Jam pavyko susitarti su Chadafi, kad abi valstybės atšauks visas savo karo jėgas. Svetimų valstybių atstovai galės stebėti, kaip Libijos ir prancūzų kariai išvažiuos.

NUŠOVĖ GVATEMALOS DEMOKRATŲ VADA

GVATEMALA, sostinė. — Pirmadienio popietę Gvatemalos centre du motociklistai nušovė demokratų partijos vadą Ramiro Quejada Fernandez.

Du nepažįstami žmonės motociklu privažiavo prie šviesos sustojusio automobilio ir paleido į Ramiro Q. Fernandez po kelis revolverio šūvus, užmuš-

dami jį vietoje, o po 22 metų sūnų sužeidami. Tėvas nušautas, bet manoma, kad sūnus pajėgs atsigausti.

Nušovusieji užvedė motociklus ir nuvažiuo. Policija jų nepagavo ir neturi jokių duomenų.

NESTOVĖ EILĖJ — NEGAUSI VALGYTI

CHICAGO, Ill. — Viena sena Chicago lietuvių iškviestė savo anūkė iš Lietuvos į Ameriką. Ji sumokėjo kelionpinigius.

Chicagoje seniams žmonėms duoda vakarienę. Senutė atsi-vedė savo anūkę, kad pasakytų, kaip amerikiečiai pamaitina senas moterėles ir vyrus. Amerikoj nereikia laukti eilėje, nes seneliai privalo užėiti anksčiau ir išsiimti pietų kortelę. Už ją mokėti nereikia.

Ar Vilniuje duoda seneliams vakarienę? — paklauskė senutė.

Ne, Vilniuje niekas seneliams neduoda dovanai.

Bst girdėjau, kad Vilniuje reikia stovėti prie maisto krautuvės.

O kaip maistas gauna seni žmonės, ligoniniai, kurie negali eilėje ilgai stovėti.

Jie nieko ir negauna, — atsakė Amerikon atvykusi anūkė.

Praeitą savaitę britų karių dalinys manevravo Vakarų Vokietijoje. Žygiavo į Braunshvęgą ir Slacen miestą.

Premjeras Peres prašo prezidentą Reaganą paskirti dieną, kad jį galėtų priimti ir pasikalbėti apie Izraelio ūkį.

Praeitais metais jauna San Diego, Cal., moteris gavo naują širdį, o praeitą mėnesį ji jau pagimdė kūdikį.

VĖJAS NEŠĖ BALIONĄ 70 MYLIŲ Į VAL.

Lakūnas Kittinger nori patekti į Prancūziją gydytis

BEDFORD, Mass. — Praeitą penktadienio naktį lakūnas ir balionistas Joe Kittinger pakilo į erdvę ir pamažu pradėjo slinkti į pietryčių rytus.

Balionas nusileido šiaurės Italijos kalnuose, pačioje kalnų viršūnėje. Jis palietė vieno kalno pakraštį, bet neužkabino, leido taip ir pasiekti plokštumą. Pradžioje užkluvo už medžių šakų ir akmenų baliono rezginiai, kur susina visos virvės, smėlis, ir Joe Kittingerio vartojami instrumentai, o vėliau gražiai išsitiesė visas balionas.

Balionas buvo didelis, kaip dešimties aukščio namas. Jis buvo pilnas helijaus. Bet kai atsigulė, tai helijaus dauguma klapanais buvo išleista.

Kai rezginės užsikabindavo už akmenų krašto, tai balionas kiek pasidaužė. Tada lakūnas sustrenkė koją. Pradžioje jam tiek koją skaudėjo, kad jis pajijo didesnės žalos. Ji pirmiausia pasiekė italai. Prizadėjo tuojau nuvežti į kalnuose esančią artimiausią ligoninę.

Ligoninėn jis norėjo patekti, bet jam nepatiko, kad jį žadėjo nuvežti į italų ligoninę. Jis pareikalavo, kad vežtų į prancūzų ligoninę. Jis žinojo, kad Prancūzija visai netoli. Jis skrido prancūzų erdve ir turėjo ryšius su prancūzų stotelių. Jis buvo įsitikinęs, kad prancūzų ligoninės geresnės, švaresnės. Italai pradėjo šypsotis.

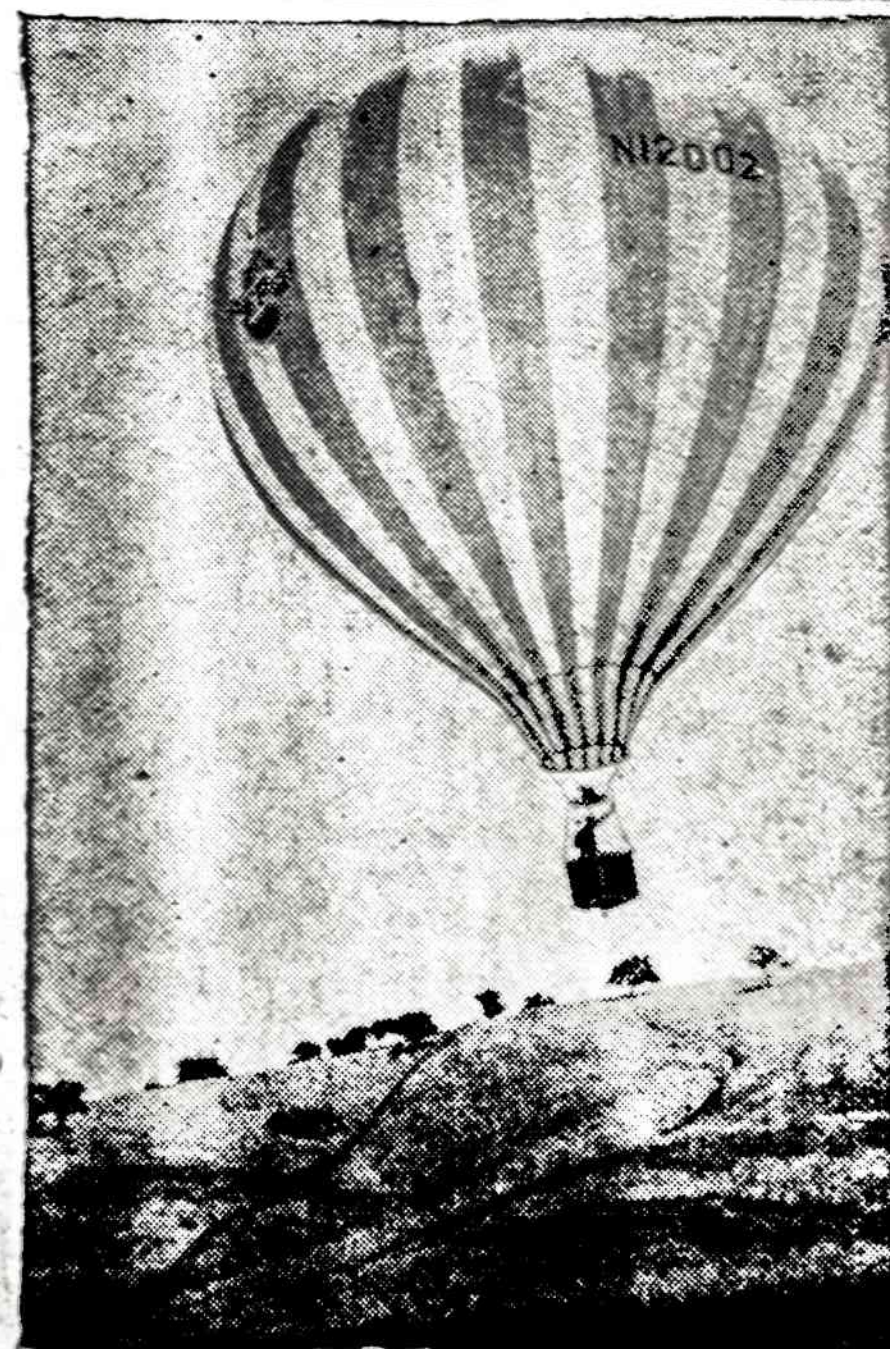
Jiems besiginėjant, pasiekta ligoninė. Gydytojai patikrino sutrenktą koją, patepė itališku ligoninės skysčiu, apsiūpinėjo visus kaulus ir kauliukus, aprašė ir pasakė, kad gali eiti į Prancūziją.

Niekas jam nebuvo sulaužęs kojos, o pati koja buvo sužeista. Iš viso jam ligoninėj būti nereikėjo. Iš ligoninės jis išėjo, gu sienos taisymo darbams.

Kittinger gerai jautėsi, sveikas. Kittinger pirmadienį pasiekė Biaritzą, o antradienį nusileido Biaritzo kalnuose, 12 mylių nuo miesto. Iš Amerikos į Libiją jis skrido 78 valandas.

Joe Kittinger buvo Amerikos karo lakūnas. Gavo kėlis medalius Vietnamo kare. Dabar su šeima gyvena Orlando, Fla.

Kinijos vyriausybė nutarė pakeisti 3,100 mylių turinčią Didžiąją Sieną, kuri vietomis apardyta ir sugedusi. Valdžia ta. Iš viso jam ligoninėj būti nereikėjo. Iš ligoninės jis išėjo, gu sienos taisymo darbams.

Lakūnas Joe Kittinger pirmadienio naktį nusileido šiaurės Italijoje, netoli Biaritzo.

Popiežius Jonas Paulius II-s vakar buvo Edmontone, Can., kur jį pasitiko fūkstantinės mimos kanadiečių, eskimų, indėnų, rusų sėntikių.

KALENDORĖLIS

Rugsėjo 19: Sv. Januarijus, Zuzana, Girvinas, Praurimė

Saulė tekė 6:34, leidžiasi 6:54
Šiltes, giedras.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

KRISLAS

MUMORESKA

Medicina.
Sveikatos mokslas žengia, ir ligos išblaskytos, pūva patvoriuo-
s.
Tai džiugina žmones.
Duvorne maudyti. Kūnas iš-
mirks, ir jautėmės kaip išvys-
tyti.
Viesulas.
Išlipus iš karo, vėjas susisu-
ko ir man į akį įnešė baisiai aš-
trų krišlą. Akį rėžia, ašaros tvins-
ta, ir aš ne tik neapsakomą
skausmą kenčiu, bet ir pažengti
negaliu. Nematau.
Neste mane parvedė, bet ir
čia aš sau vietos nerandu.
Anelė.
— Kas tau? — ji tarė. — Ko
tu verki?
— Krislas, — ištariau.
Rastas į akį įkrito, ir aš nėra-
nu sau vietos.
— Nenusimink! — ji tarė. —
Aš tave išgelbėsiu.
Gelbėk! — pasakiau. — Da-
bar man pasaulis — tai ūkas ir
skausmas.
— Turėk kantrybės, — pasa-
kė. — Pasaulis vėl bus gražus.
Ji greit susirado vatos ir šipū-
liuką ir ant šipuliuko apvynio-
jo vatą. Pridėjo pirštuką prie
blakstienos ir suka. verčia į vir-
šų. Paskui lyt su savo mimkšu
liežuviu, ir man pasaulis nu-
švito.
— Ačiū, — pasakiau.
— Ar jau? — dar ji ištarė.
— Jau.
Ji apsiuko ant kulnės ir nu-
ėjo sau. Aš pagydytas. Nega-
na to, kad pagydytas. Bet ir me-
dicinos praktika sužinojau. Ir
aš be bėrimės. Jei ir kitą kartą
nelaimė atsitiktų, žiniosiu, kaip
gydytis.
*
Laikas slinko.
Ir vėl būnanti lauke, verpetas
susisuko ir vėl į akį įnešė baisią
dulkę. Ir vėl aš ūku į aukštą.
Anelė?
Ji ištėkėjo, ir Dievas žino, kur
dingo, ir jos čia nėra.
Dabar aš greit nuėjau pas
daktarą. Jis irgi, kaip ir Anelė,
suka vatos pluoštelį ant šipū-
liuko, žinau, kad ir jis išsiims iš
dantų pypkės, ir savo storu ir
gal būt aštriu, kaip karvės lie-
žuviu, perbrauks per akį. Bet
jis darė kitaip. Jis ir antrą šipū-
liuką apvyniojo vatą. Ant
vieno šipuliuko vertė blakstien-
ą, o su kitu pabraukė per skau-
damą akį ir rodo man mažytį
juoduliuką ant vatos.
— Matai? — tarė.
— Matau, — atsakiau. — Bet
tas krislas toks mažas, ir tokias
baisias orgijas jis darė akyje.
Didelio nereik, — tarė daktar-
tas.

Trečias sykis.
Ir vėl vakare žaibas perbrėžė
dangų. Viesulas verpetais su-
sisuko ir vėl akį rėžia krislas.
Niekur jokio gydytojo negaliu
prisiskauti.
Plaunu vandeniu, gal išbėgs,
bet kur tau!
Žinau aš dabar tą didelę medi-
cinos paslaptį ir aiškinu Daivai,
kaip padaryti.
— Ne, — tarė. — Aš bijau ir
aš prie tavo akies pirštų neki-
šiu.
— Viešpatie! — sušukau. —
Kaip bausi!
— Kentėk, — tarė. — Ryt nu-
sisi pas daktarą.
Kenciu.
Ir pragare gal nebus taip bai-
nu, kaip kad dabar leist naktį
su krislu akyje.
Rytas.
Jau šviesu, ir aš visą kantry-
bę iškelvojęs išėjau į ligoninę.
Tarpduryje sutikau slaugę.
— Kas galėtų man pagelbė-
ti? — ištariau.
— Ji lyg nusigando. Tur būt ma-
nė, kad aš beprotis.
— Kas jums? — paklausė.
— Krislas akyje, — atsakiau.
— Gerai, — tarė. — Eik tuo
koridoriu. Paskui pasuk po de-
šinę, vėl suk po kairę. Lipa
aipsais žemyn ir paimysi ant
turų užsą Emergency. Eik, ir
ji jums pagelbės.
Einu.
Baltai pasipuošus slaugė sto-
jo prie stalo.
— Ko jūs norite? — tarė.
— Krislas akyje, — atsakiau.
Dabar ji paklausė, kiek man
metų. Kokia liga mano tėvas
irgo. Ar aš vedęs? Kiek vaikų
uriu? Ar sveika mano pati? Ar
aš dirbu?
Viską surašė.
— Dabar užsimokėsi penki-
e, — tarė.
— Penkine? —
— Taip.
— Išsiėmiau makšnelę ir at-
kaičiau pinigų. Ir ji man pir-
u parodė duris. Liepė eiti ir
laukti.
Čia dvi slaugės. Jos tikrina
vaistų bankutes, uosto ir meta
šiukšlių dėžę.
— Sėk tamsta, — tarė. —
Daktaras valgo pusryčius ir jis
tuoj ateis.
— Laukiu.
— Žvelgiu pro langą. Du polici-
ninkai ir daktaras poženiniu ur-
vų, sk rai kello iš ligoninės į
universiteto rūmus veža negyva-
mingą. Nėkūs jausmas perėjo
per mano kūną. Reiškia, daktar-
rai tą žmogų piauštys, o student-
ai žinrės, kur buvo užsisėpus
liga, ir mokysis.
Daktaras

Atėjo jaunas, baltu švarku ap-
sivilkęs bernas. Širdies skopo ra-
gai kyšo iš jo kišenės.
— Kuo galėstu pagelbėti tam-
tai? — jis ištarė.
— Krislas akyje.
Jis iš kišenės išėmė geltoną
plastikinį virbalą. Tokį pat, kaip
kur mergos kojines mezga. At-
dėjo už nianės. Aš turėjau at-
silošti. Jis kietai mane prisispau-
dė prie savo pilvo ir su virba-
lu makalojo akyje.
Skaudu.
Kenciu ir žinau, kad dabar ma-
ne gydo.
Paleido.
— Ar geriau?
— Gal...
Atsiveikinau ir einu sau no-
rų nūrietas. Reiškia, pagydytas.
Kadangi medicinos mokslas to-
li pažengęs, tai ir gydymo me-
todas kitoks... Bet eidamas na-
mo, jautiu, kad daug blogiau.
negu pirma.

Namie.
— Pagydė? — paklausė Dai-
va.
— Velniai ji žino! — atsa-
čiau. Toks kukurdvelkis pa-
makalavo su virbalu akyje, ir
dabar daug blogiau.
— Eik į aptieką, — tarė Dai-
va. — Man buvo įkrito tai žy-
dis, aptiekorius, toks geras, ir
išskrapstė.
Einu ir čia.
— Yra kažkas, — tarė. —
Aks suvarginta. Dulkę nūgrūs-
ia neturin frankių ir negaliu pa-
teibėti.
— O tai tau! — ištariau sau.
Vėl aš spamiu.
— O kaip? — tarė Daiva. —
— Eik į aptieką, — tarė Dai-
va.
— Ne, — atsakiau. — Nu-
grūsta toli.
— Eimu toliau.
Dabar aš nuėjau į Medical
man akinius pirminko. Na, čis
— aš likrai padės.
— Nūgrūsta per toli, — tarė.
Išsivėdė pro duris ir parodė
įrštą Maryland General Hospi-
tal.
Jau aš ir čia.
Merga užrašė, liepė laukti ir
sėdėti, kad pašauks iš eilės.
Sėdžiu ir laikiu. Oras šaltas
koridoriuje. Nėgrai daktara
vaikšto. Čia gali dar persalti
ir gauti plaučių uždegimą. Jei
nu baltas su virbalu krisla nu-
grūdo gilyn, tai juodžiai tikri
gramozdai, visai akį sudarkys.
Tat aš ko greičiausiai nėriau
pro duris.
Dabar aš snuėjau į Medical
Art Building. Namas kelių auk-
štų, ir daktarų, kaip bičių avi-
tyje. Užvažiavau į keltinį auk-
štą. Merga sėdi prie stalo.
— Noriu matyt daktarą An-
dersoną.
— Nematysi jo, — tarė mer-
ga. — Jis dveji metai, kai mirė.
— Kepurę užsimaukšl nau ir einu
sau.
— Palauk! — pasprukė mer-
ga. — Šioje vietoje dabar yra
daktaras Bruk.
— Kur jis?
— Vė! — tarė.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Gerą dieną, Maiki.
— Graži diena, bet tuoj bus
ir žiema.
— Dar negreit bus. Aš noriu
tave paklausti vieno dalyko,
kas man atrodo kvepia apgau-
linga propaganda.
— Kokia propaganda, Tėve?
Gal turi galvoje prezidento rin-
kimus. Pilečiai gerai painfor-
muoti rinkimines kompanijos
konvencijų metu. Teks tik bal-
suoti už vieną kandidatą iš dvi-
jų — už Reaganą ar Mondalę.
— Ne apie kandidatus į pre-
zidento vietą aš noriu su tavim
pasikalbėti. Noriu žinoti, kodėl
evangelistas Billy Grams nuva-
žiavo į Sovietų Sąjungą antrą
kartą po 1982 metų vizito pa-
mokslų sakyti. Kaip čia dabar iš-
eina? Komunistai vykdo ateiz-
mą ir tuo pačiu kartu leidžia
pamokslus sakyti apie tikėjimą
Dievu bei religiją. Net pradžios
mokyklos vaikus bara, kurie ei-
na į bažnyčią.
— Billy Graham prižadėjo kal-
bėti tik apie taiką Tėve. Koks
paradoksas, kai kalba apie taiką,
o sovietai kariuolia Afganis-
tane ir lenda visu, kur tik ga-
li. Evangelistas tik patvirtina,
kad sovietuose tikėjimas neper-
sekiojamas, jeigu netiečia poli-
tikos. Sunkū suprasti sovietų
valdžios sofistikuotus planus.
— Sovietai visur verda pro-
pagandinę "pakliopką". Gra-
ham kalbėjosi tikrai apie taiką,
o apie politiką nė žodžio. To-
del jo misija sovietams nau-
dinga kai toks garsus evangeli-
stas dums žmonėms akis.
— Maiki, tu tiesą sakai, bet
man atrodo, kad monkey busi-
ness.
— Taigi aš tau ir sakau, — kad
po Graham, sovietai toliau per-
sekios, kunigus tardys, grasins
trėmimu ir t.t. Aš pradėdau abe-
joti, ar tik pasaulis nesiverčia
aukštyn kojomis?
— Žinai, ką? Mai bola tą po-
litiką, važiuokime grybuti, Maiki.
Dabar aš ir žengiu tiesiai pas
ji.
— Stok! — pasakė.
Sustojau.
Dabar užrašė mano vardą
bet aš turėjau rasti jį. Kitą
nukirsk jai galvą. Ji pavartė
nepasistys.
Daktaras pasisodino į tokią
pat kėdę, kaip plaukyti kirpikas.
Ir tuks spūstulė kėdę prie akies
ilastino vaistų. Ir man pasidė-
rė lenkva. Akį užždė ir liepė
čia pal žemai mūsti į aptieką
vaistų. Receptus parėdė du. Už-
mokėjau penkinę. Už vaistus —
tik tris dolerius.
Dangė lėtinu rėktuvu į žid. Dvi
savaitės negalėjau eiti į darbą.
Ir dabar finiš. Kokį baisų
progress patarė medicinos moks-
las.

Jonas Šlibus,
Baltimore, Md.

Don-Piletas

KETURKAMPIS PASAULIS

Keturkampis pasaulis, kad būtų,
Tai turėtų visai kitą vertę,
Tada žmogus galėtų nugriūti
Kur nors į Paryžių pro kertę.

Kad pasaulis būtų keturkampis,
Ne toks apvalus ir be galo,
Tai galėtų kasdien pro kampa,
Kremlui vėdą nušluoti nuo stalo.

Kad pasaulis būtų kvadratinis,
Tai išvystumėt tu vieną rytą,
Kad koksai skudurėlis šilkinis
Net į patį saloną įkrito.

Kad pasaulis būtų kaip kūbas,
Tai prėjęs prie žemės krašto,
Tu nukristum į Romą ar Kubą,
Be visokių protekčių pašto.

Betgi žemė yra kaip kopūstas,
Kaip bobelė kokia apvalaina,
Ir taip žmogui kur nors benusprūsti,
Nuo šios žemės centrų neišeina.

Dr. S. Alūnas

KARVELIŲ PASTAS

Vienas ispanas, eidamas meš-
kerioti, pasiima tris pašto ba-
landžius.
Pirmasis tų balandžių prane-
ša jo žmonai, kad jis laimingai
atvyko į numatytą vietą, antras
apie laimikį, o trečias kada jis
grįš.

JIS GERESNĖJ PADĖTY

— Labai apgailestauju, bet tu-
riu pasakyti, kad aš išeinu iš
šių namų — tarė namų tarnas.
— O kas, ar ponis per daug
reikalauja iš jūsų?
— Taip, pene. Ji užmiršta, kad
aš galu būd kada išeiti, bet da-
vinėja įsakymus, kaip kad jums
pačiam.

BLOGEJA SAVAITES

PRADŽIA

Kalėjimo sargas žadina my-
riop nutelstą kalinį. Jau laikas
eiti eiti į kartuves.
Rengiasi tytomis pasmerkta-
sis. Staiga paklausia.
— Kokia savaitės diena šian-
ien?
— Pirmadienis.
— Pirmadienis? Oh, ne kaip
prasideda savaitė...
* * *

KAIP ATRODŲ PRAGARĖ

Mažas berniukas aiškina mo-
gimamas aut lauzo?

tinai savo sapną:
— Šianakt sapnavau, kad mi-
riau ir nuėjau į pragarą...
— Is ko sprendi, kad tai bu-
vo pragaras? — paklausė moti-
na.
— Sienose buvo pakabinta la-
bai daug ugnies gesintuvų...

KAS IS ADOMO, KAS IS BEZDŽIŲNĖS

Vienos parapijinės mokyklos
mokytoja aiškina vaikams, kad
žmonės yra kilę iš Adomo ir ie-
vos. Vienas mokinukas nutrau-
kęs pamoką, prašo balsą.
— "Tai netiesa" jis pareiškia
gavęs balsą.
— "Kaip tai netiesa?"
— "Taip, kad mes esame kilę iš
beždžionės, pasakė mano pa-
pa".

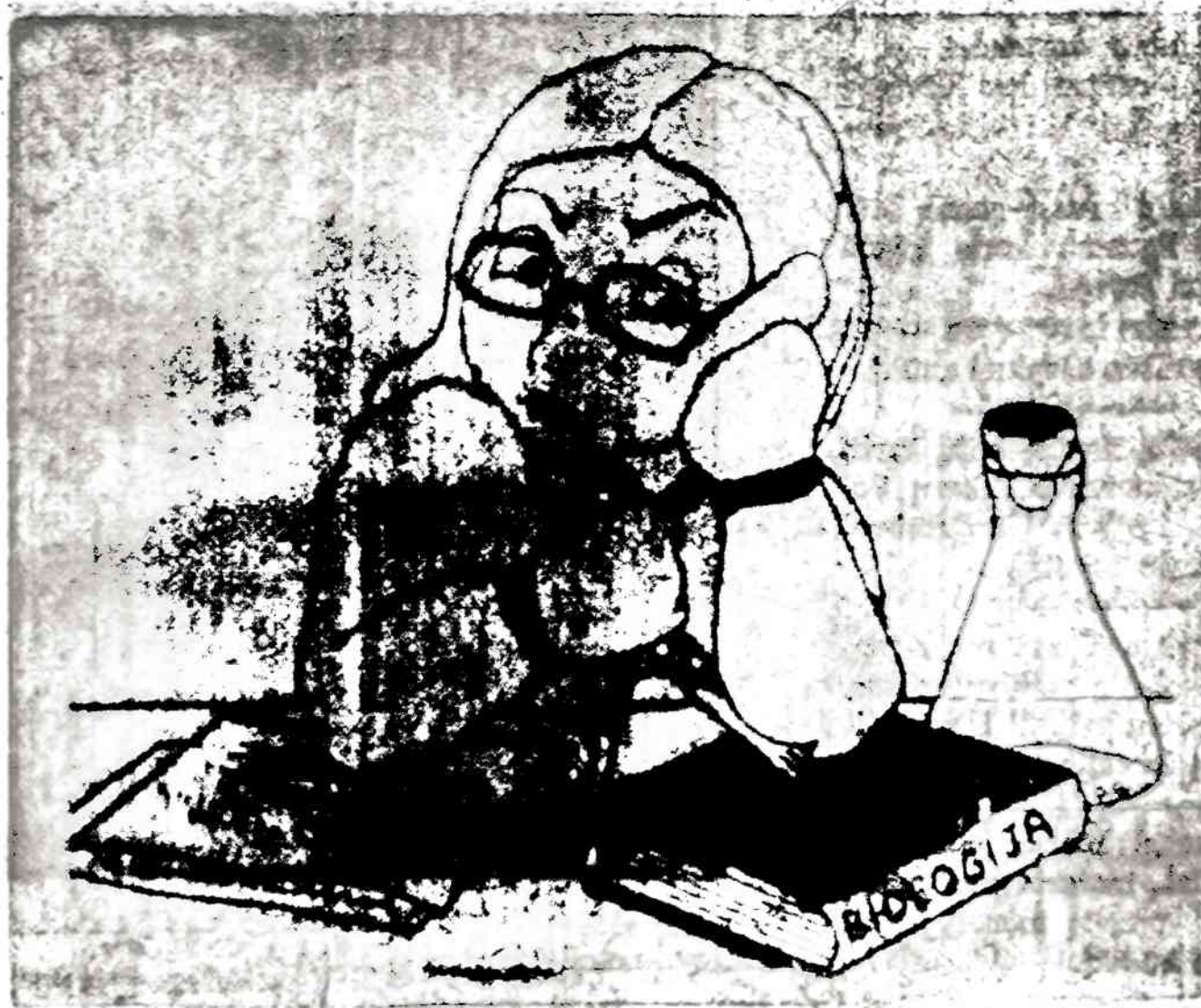
Istorinė analogija

Mokykloje dėstoma istorija.
Mokytojas sako:

— Generolas de Gaulle yra kaip
ir Joana Arkietė — Jhana d'Arc.
Jis ir išgelbėjo Prancūziją!

— Kaip Joana Arkietė? — atsi-
liepė vienas netikintis balsas.
— Ką sakote? Okada jis bus dė-
ginamas aut lauzo?

SPACE AGE COWBOY

Dina Gelazintė — Autoportretas

Prieš šimtą metų kelionė Nemunu

Gelgaudų pili

Daugiau kaip prieš šimtmetį — 1864 metais — Varšuvoje leidžiamas savaitraštis "Tygodnik Ilustrowany" (Ilustruotas savaitraštis) išspausdino keliautojo Vladislavo Mališevskio išpažintą, kuriais jis dalinosi po kelionės Nemunu. Keliautojas plaukdamas laiveliu "Zuvėdra", domėjosi istoriniais paminklais, kultūriniais paminklais, su jais susijusiomis legendomis, žmonių pasakojimais, buitimi, apylinkių grožiu. Jo kelionės išpažintys, idomūs, dar ir tuo, kad jie apibūdina anūomet metų istorinių ir kultūrinių paminklų būklę.

Daug vietos išpažintį autorius skiria Raudondvario. Jo patiektais duomenimis, tai vieno turtingiausio Lietuvos didikų — Benedikto Tiškevičiaus nuosavybė.

1405 metais čia stovėjo pili. Vėliau karalius Žygimantas Augustas Raudondvarį padovanojo karalienei Barbarai Radvilaitėi. Iš Radvilų Raudondvaris atiteko Zavišams, o dar vėliau — Tiškevičiams 1831 m. per sukilimą Raudondvario pili sudėgė. Dabar čiai rūmai statyti 1840 m. Halų architektas Laurynas Čezaris Anichin.

Keliautojas pasakoja, kad antroje rūmų aukšto kambaruose gyvena pats šeimininkas. Prie įėjimo į rūmus beveik lygi paviršiaus, didžiulė biblioteka ir gausūs istorinių dokumentų archyvas, kambaruose — liau-

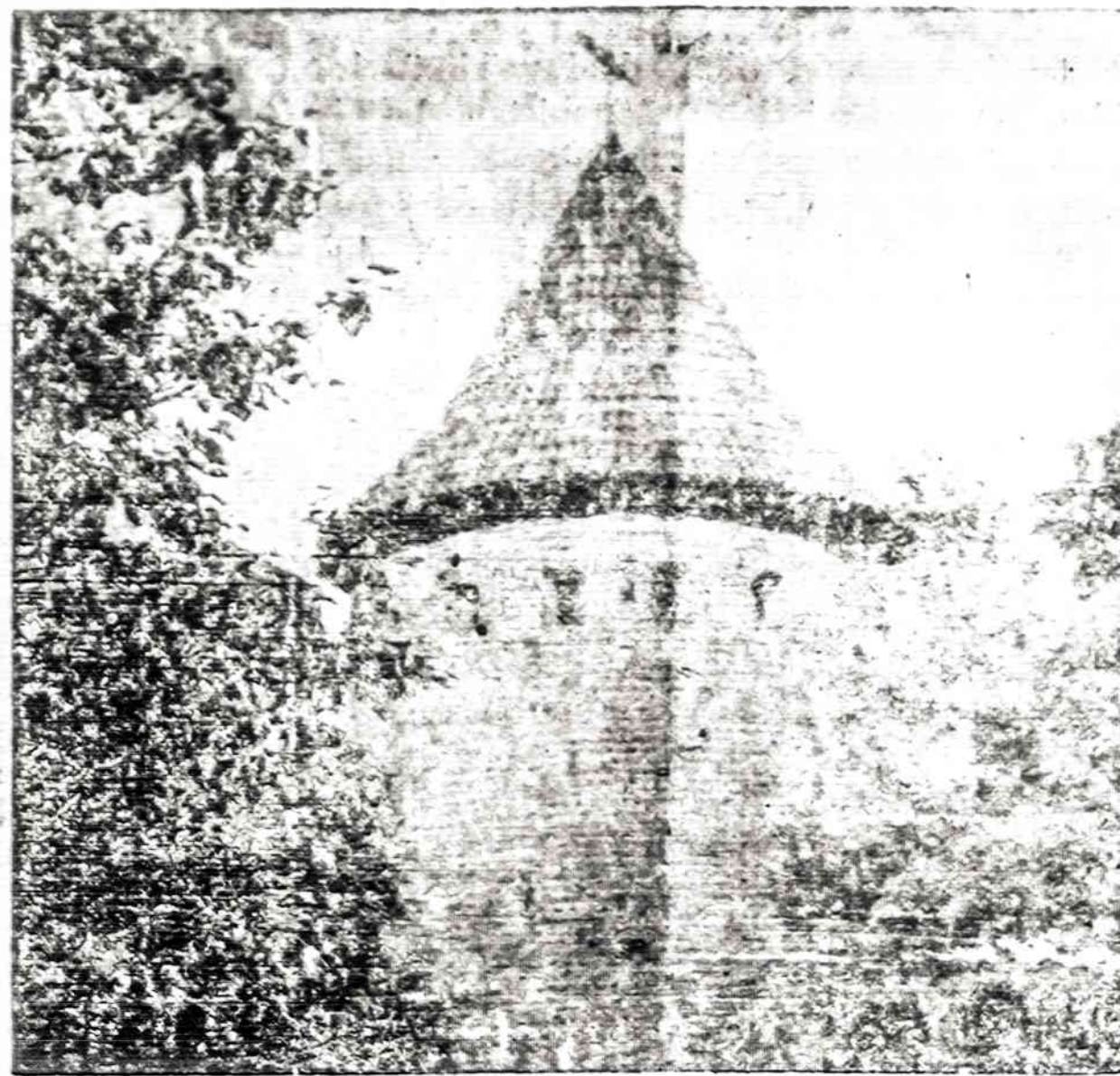
dies menininkų ornamentuoti baldai. Pro langus — nuostabių vaizdai į Nevėžį, Nemuną, Dubysos link. O raudonos rūmų sienos puikiai derinasi su dideliu gėrulių parku. Čia pat amžių nepalietas žvalgos pilikalnis, kitas, trečias. Ir visi jie apipinti legendomis, padavimais.

Zapyškyje V. Mališevskis susipažįsta su žmogumi, žinančiu daug padavimų ir legendų; ir pasakoja, kad dar pagonybės laikais čia buvusi lietuvių šventovė, garsiausia Zemaitijoje ir Lietuvoje. Povilas Sapiega 1530 m. ant pagonyų šventyklos pamatų sumūriję gotikos stiliaus raudonų plytų bažnytelę. Tačiau bažnytelė palikta Nemuno valiai. Išsilieję vandenys užlieja vidų, plauna ir gadina suolus, altorių. Jis matė bažnytelėje ir elnio galvą, išdrožtą iš medžio, pritvirtintą prie sienos geležinėmis grandinėmis. Ant elnio ragų stovėjo medinė statula.

Atvykęs į Vilkių, svečias domėjosi jos istorija. Jis rašo, kad bažnyčia didelė ir graži, gotikos stiliaus, Ziganto Vazos statyta. Čia pat pilikalnis. Ant jo 14 a. pabaigoje stovėjusi tvirta lietuvių pili. 1388 metais kryžiuočiai puolė Vilkių pilį. Lietuviai narsiai gynė tėvų žemę, bet pamatė, kad nepajėgs išlaikyti, sudėgino pilį ir pasitraukė. Po kuro laiko pili vėl buvo atstatyta.

Bet daugiausia, pasak keliu išpažintį autorius, vilkičiai didžiavosi savo lino audinių fabriku, pastatytu Dobrovoleje. Fabrikui įrengti buvę pakviesti angliai. Pirkto iš jų ir mašinas, ir kitus įrengimus.

"Dabar vien lietuviai — samoksliai užima žemesnes ir aukštesnes vietas, — tęsia V. Mališevskis, — o jie labai gabūs. Vienas jų, iš pradžių nežinodamas nei elementariausių mechanikos dėsnių, išrado mechaninį būdą sudėtingoms rašutoms drobioms austi. Šio fabriko dirbiniai buvo eksponuojami Varšuvos ir Londono parodose, ten aukštai įvertinti, o fabrikas apdovanotas medaliais. Svečio nuomone, Lietuvoje, kur auginama tiek daug linų, reikėtų daugiau statyti tokių fabriku. Tai būtų nauda žemdirbiams, o ir lietuviški linų audiniai vis plačiau garsėtų užsieny-

Sargybos bokštas Kauno miesto sode lyje

je. "Vingiuotu, žolėmis apžėlusiu keliu kopiau į aukštumoje esančią terasą, kurioje stovi šis pastatas. Visa ši vietovė vadinama Žemoji Panemunė. — toliau rašo svečias. — Nuo seno Panemunė priklauso Tiškevičiams, ir vienas šios giminės atstovas buvo šios pilies fundatorius. Vietoje šių rūmų dalyje šiandieną gyvenama, o, apleičiamai, pili stovi tuščia. Čia be didelio kiemo su aukštais laiptais ir daržinėmis, liudijantiomis apie buvusio šeimininko didybę, be gražaus, o šiandien apleisto parko, nieko nėra. Kuo galima būtų žavėtis. Bet užtai pati vietovė graži, o vaizdai į kitą Nemuno krantą tiesiog kerintys..."

Susitęsęs Serežiuje, pasigėręs jo pilikalniu ir praeitimi, keliautojas pastebi:

"Sventasių, pavikęjęs vietiniam žvejui savo laivelį, nuvažiauu bricla į kaimyninę Ilguvą. Yra vietų, kur praleidęs nors vieną valandą, neužmiršti jų visą gyvenimą: tokia vieta — Il-

gyva, pamokanti kiekvieną, kas stūkstantį Gelgaudiškį kelionės vertina senovę. Senovės deivės Ilgos gojuje, pačioje Nemuno pakrantėje, stūkso seni dideli rūmai, gražūs paprastumu, plačiu svetingumu. Iš gonių platus vaizdas aplinkui. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, jog maža gyvenimo, kad galėtum pasidžiaugti, pasigėrėti visu tuo, ką matai prieš save".

Aplankęs Veliuoną, ypė daug gražių žodžių ir vaizdų su gūdus vadinamajam Gedimino kapui, V. Mališevskis toliau rašo:

"Purpuru ryškėjo Raudonės pili, jos raudonus mūrus aukso pirmieji teltantys saulės spinduliai. Raudonė. — taip lietuviškai vadinama pili dėl jos raudonos spalvos. — išlaikiusi pirmąsias formas; bokštai nesumažėję, ir tik viena siera nuo Nemuno pusės sugriauta. Kestutis, Vytautas ir drąsūs lietuvių vyrai čia kovojo. Dabar pilis yra kažkokio svetimtaučio nuosavybė".

Autorius priduria, kad prie Gelgaudų pilį (dabar Vytėnų juosiančio kanalo užtikęs įėjimą į požemius, kurių didesnė dalis buvo užgriauta.

Savo išpažintį keliautojas baigia žodžiais, kupiniais susižavėjimo Nemunu ir po apylinkėmis.

BARZDOS

Barzdos istojija, galima sakyti, yra labai sena ir, kaip dera

barzda, gana ilga. Barzda nuo neatmenamų laikų buvo ir tebėra tikrojo vyriškumo ženklas.

Seniausiomis ir aukščiausiomis pasaulio kultūroms, kaip egiptiečiams, asyriečiams, Babyloņui, persams, graikams, romėnams, galams ir germanams barzda galėjo ir kaip aukšto rango požymys. Net ir faraonai (senovės Egipto faraonai) prisiūpdydavo didingas barzdas savo tvirtap galūgumui įrodyti.

Nuo cesoriaus Aleksandro atėjo barzdų kosmetika. Jis, galbūt sakty, pradėjo vyrų frizūras ir šėnimosi madų eigą. Žinoma, čia reikalus ėjo apie cesoriaus barzdą, ne taip kokio plebėjus ar proletaro. Pavyzdžiui toks Romos Hadrianas; jo barzda buvo kelių vergų prižiūrima ir už papešimą grėsė mirtis. Jis, bene pirmasis, išgalvojo barzdai tepti kvepiančią pomadą. Kadangi jis paradažo gražiai prižiūreitą barzdą, todėl savo dvarą apsupo vien barzdotais pavaldiniais ir prasiėjo visai nauja, madingų impulsų epocha. Kokių barzdų jo dvare nebūta; pilna barzda su ūsais ir be, žandinė, smakrinė, burninė, kaklinė. Buvo ir "sparmine" vadinama.

Rusų caras Petras Didysis ėmė barzdų mokesčius nuo savo pavaldinių norėdamas šiek tiek civilizuoti rusiškos barzdos išvaizdą. Kalbant apie proletariatą: Karl Marx ir Friedrich Engels abu vėšliū barzdų savininkai, parašė himnus barzdos garbei. Vėliau proletariatas rašė odes Leninui barzdelei ir Stalino ūsams. O dabar ateina skutimo

laikai galbūt...

Ilgiausia pasaulyje barzdą turėjo Hans N. Lanoeth (USA) 1912 m. Per 36 m. jo barzda išaugo 3,30 m. ilgumo.

Ilgiausias pasaulyje ūsus dar tebenešioja Masudiya D iš Bernbal. Jo ūsai per devynis metus išaugo 2,45 metrų ir jų priežiūra jam kainuoja viš 120 dolerių metams.

GERA SĄLYGA

— Na, kaip, Kazy? Ar jau perskaitė knygą, kurią praeitą savaitę padovanojo tau mamytė?

— Dar ne.

— O kodėl?

— Nes mamytė sakė, kad pirmiau turi nusiplauti rankas...

GERAS ATSAKYMAS

— Nepatikėsi, bet taip yra, kad kvailystę padaręs as pats ik savęs paskiau juokiasi.

— Dabar man aišku, kėlko visus metus toks linksmas!

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIŠ MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nesiško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudos sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pažeis ir SLA įrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Beluvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesensti, Vinsas, Igno Šlapelio, Vinco Macidino, P. Joniko, V. Stankos, R. Rankio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Medkaiš straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir K. Čiurlionio, M. Alekio, V. Kašubos, A. Rūkileto ir A. Varnos kūrybos paveikslais. 366 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DARU SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tarybų lojy priimančios Juozės Vaidilūnienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų literatūrą ir eigą. Įdomi skaityti ir nedidnuojančioms, geriantis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkūtais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENTIS ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašys, kas Juozas Adomaitis — Dėdes žemo gyvenimas. Tai ne sauso gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities tikslinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$1.

LIETUVIAKASIS PAMARIS, Henriko Tomo-Tamalauskio komedija paralyti studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Lituvos apskrity duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama rityvardžių pavadinimai ir jų vertimai į rokičių kalbą. Esė sandėgoje 336 pusl. knygoje yra Rytprūsių šeimelapia. Kaina \$6

KĄ LAUMES LAMA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie žmones ir vietas neprik. Lietuvoje ir pū maišiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a. Purgio įadinako knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeiją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

BATYRINIS NOVELAS, N. Ločenko kūryba, J. Vabalo vertimas. 200 pusl. knygoje yra 44 apomofų novelių. Kaina \$5

Knygos gausnoms naujienoms, 1798 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant galima gauti patalų katalogą pusemėnu už \$1.00.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGA! SPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder".

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. Dr. Kazio Griniaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas \$10.00
2. Prof. Vaclovo Biržiškos, SENŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis 208 ps. \$6.00
II dalis, 229 ps. \$6.00
3. Miko Šileikio, LIUCLIA. proza. 178 ps. \$5.00
4. Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 ps. \$5.00
5. Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SANTRAUKŲ BRUOŽAI. 176 ps. \$4.00
6. J. Venclovos, S. DAUKANTO LIETUVIŠKA VEIKLA. 60 ps. \$2.00

NAUJIENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 siųskite čekį ir pridėkite vieną dolerį persiuntimo išlaidoms.

Inž. LIODAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kuh. Jauniumu ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslūs vertimus ir paratė mums toliau studijuoti.

Kaina \$23. Kieti viršeliai. Paltas \$2.

NAUJIENOS

1729 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 3749400

Postmaster: Send address changes to Naujienos

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00

viename mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

metams \$40.00
pusiui metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
viename mėnesiui \$4.00

Kanadoje:

metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
viename mėnesiui \$5.00

Užsieniuose:

metams \$48.00
pusiui metų \$26.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-4100.

P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Afganistanas kelia rūpesčių Kremlui

Sovietų karo jėgos užėmė Afganistaną be mušio. Viskas buvo taip paruošta, kad sovietų paskirti žmonės kontroliavo Afganistano karo vadovybę, o Kremlui ištikimas mokytojas kontroliavo Kabulos policiją. Kada sovietų karo jėgos įžengė į Panser, nuo sovietų sienos vedusių tiesiai į Kabulą, Afganistane nebuvo jėgos, kuri būtų pastojusi kelią sovietų tankams ir juos sekti siems sovietų šarvuojamais.

Maskvos agentai nujautė, kad Afganistano gyventojai pasirūpins sovietų karo jėgoms, bet viskas buvo taip patvarkyta, kad tuometinė Afganistano vyriausybė paprašė sovietų Kremlui, kad pasiųstų jėgas į Afganistaną padėti tuometinei vyriausybei atstatyti tvarką Afganistane. Kremlius nepaskelbė karo Afganistanui, Kremlius būtų nepasijungęs savo karių iš Rytų Vokietijos į Afganistano pasienį, jeigu afganiečiai nebūtų prašę sovietų vyriausybę atsiųsti karių tvarkai palaikyti.

1979 m. gruodžio 24 dieną atskridę sovietų kariuomenės smogikai apsupo Kabulo radijo stotį, nuginklavo Afganistano karių, saugojusius stotį, ir tos pačios dienos popietę nuginklavo, be diržų, per visą Kabulo centrą keli rusai nuvarė į kareivinę. Sargai nepaklausė vyriausybės, kuri įsakė stotyje dežiuojančiam viršininkui pranešti, kad visi Afganistano pasienio sargai leistu rusams įžengti į Afganistaną. Stotį saugojusieji kariai atsisakė tokį pranešimą skelbti, todėl sovietų kariai nuginklavo sargybą ir nuvedė juos į kareivines. Pasakojo, kad jiems grėsia karo teismas, pačių afganiečių suorganizuotas.

Tuo tarpu Kabulo radijo stotis pradėjo skelbti, kad į Afganistaną įžengė sovietų armijos kariai, pasirodę padėti afganiečiams įvesti tvarką. Prašė karių, pasienio sargus, policiją ir gyventojus padėti rusams žygiuoti

Afganistano keliais, miestais, tiltais, kad nepakliūtų ir neturėtų bėdos. Rusų tankai plūto, Afganistano keliai siauri, rusų tankai laužė tiltus, lupo pašlaites ir daugelyje vietų įklimpo ir negalėjo išvažiuoti. Kalnuose buvo šalta. Gyventojai nesikišo, bet kelių jiems nerodė. Jų kalbos nesuprato ir jiems nebuvo aišku, kuriais sumetimais atvyko į Afganistaną.

Miestuose, ypač sostinėje, policijos vadas suėmė kiekvieną įtariamą žmogų, kišo jį į kalėjimą, kad okupacijos metu nesudarytų rusams kokio pavojaus. Kabulo priemiestyje esanti kalėjimas buvo pilnas, o miesto nuvadosose nebuvo daugiau vietos. Niekas nežinojo, kas suimtas ir už ką jis buvo laikomas. Patys policijos tarnautojai nežinojo, ką su suimtaisiais daryti. Paleisti bijojo, maisto suimtiesiems neturėjo, o laikyti nebuvo kur. Rusai parodė užsieniečiams, kad jie nesikiša į Afganistano vidaus reikalus, bet rusų primesta vyriausybė labai smarkiai kišasi. Rusai paskyrė Afganistanui prezidentą, bet kai tas atsisakė rusų klausyti, tai grupė čekistų įsiveržė į prezidentūrą ir jį nušovė. Kad būtų elgiamasi pagal seną afganiečių paprotį, tai suėmė žmoną ir mažą dukrytę. Prie naujo prezidento vieton atsivežė iš Rusijos kitą afganiečių, kuris vykdė rusų paskirtų pareigūnų įsakymus.

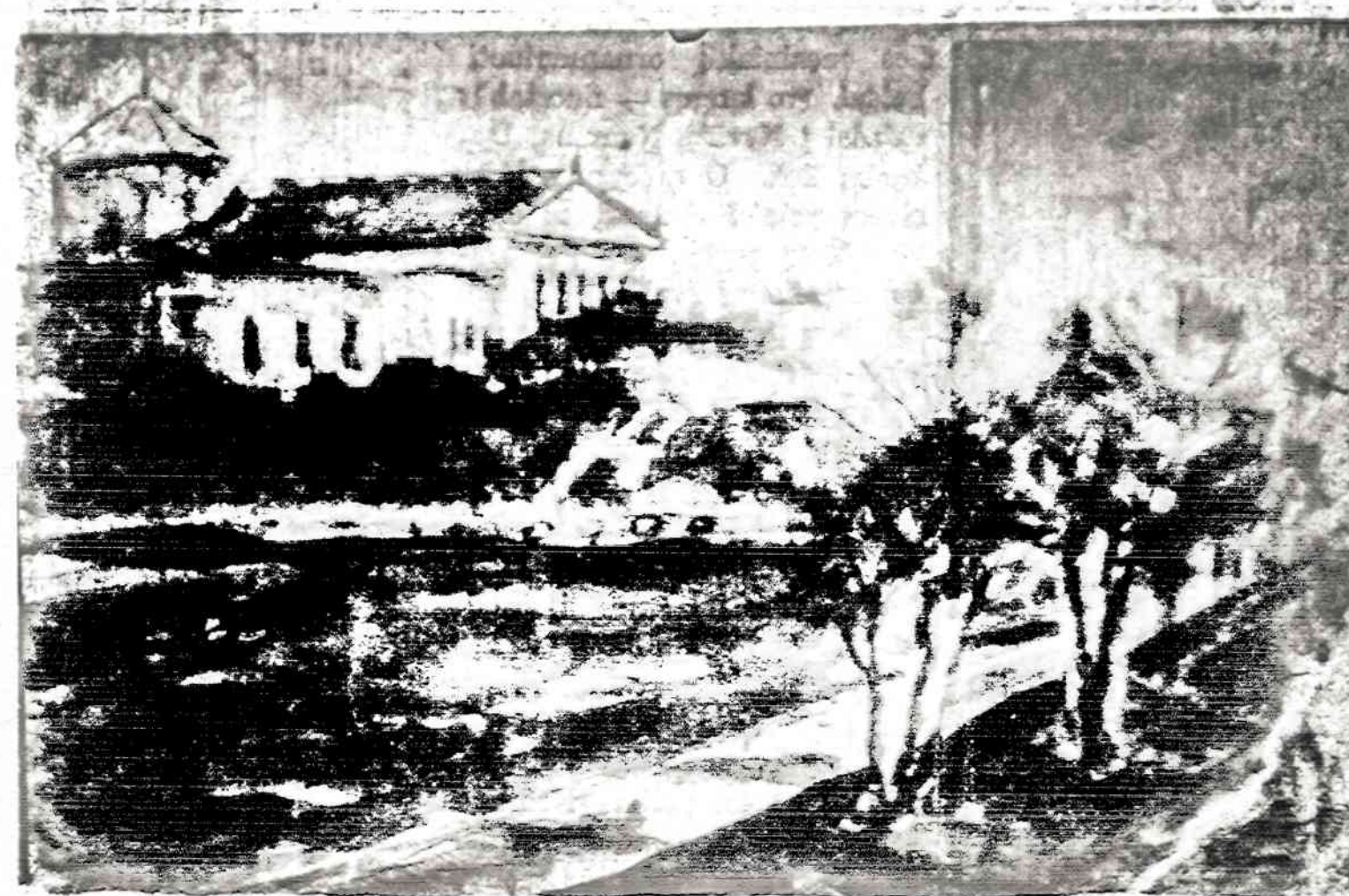
Afganistane prasidėjo kova ne tik tarp krašto gyventojų ir rusų primestos vyriausybės, bet ir tarp kiekvieno, kuris ryžosi rusams tarnauti. Jau artėja penktų metų pabaigai, bet Afganistane rusai dar neįvedė tvarkos ir nesirengia iškelti.

Dr. Ku Cheng-kang, atvažiavęs į Belgiją, Ostendę, apie komunistus šių metų balandžio 9 dieną labai vykusiai pasakė:

"Tikrą yra šitokia: komunistinės sistemos gali keistis, eiti iš rankų ir rankas, bet pati komunistinė nesikeičia. Neseniai mes matėme, kaip Konstantinas Černenka Kremliuje pakilo į aukščiausią komunistinės valdžios pakopą, bet sovietų karo jėgos nesitraukia iš Afganistano arba sovietų atstovai nebegrįžta į komunistų posėdžius, kur strateginių ginklų kiekius būtų aprižti. (Asian Outlook, 1984 m. balandis).

Andropovas, politinio biuro narys, dar tada tikėtai sovietų saugumo vyriausias viršininkas, politiniame būre pasisakė prieš invaziją į Afganistaną, bet sovietų štabo viršininkas, įtikino kitus politinio biuro narius, kad reikia veržtis, nes tai esąs pats geriausias laikotarpis. Amerika nėra pasiruošusi, o kitos valstybės mažai ką tereikiš. Rusai įsiveržė į Afganistaną, bet tuo tarpu nežino, ką su juo daryti. Afganiečių suvaldyti negali, o nė viena valstybė nepripažįsta rusų primestos vyriausybės afganiečiams. Jos nepripažįsta Pakistanas, ir kuri atbėgo 3 milijonai afganiečių, bet jos nepripažįsta ir mulla Chomeini, kurį sovietų agentai puoselėjo ir padėjo jam pasiekti Irano vyriausybę. Sovietų vyriausybė spaudė visas valstybes, kurias tikėtai pajėgė, kad pripažintų jų primestą Afganistanui, bet ne vienos neįtikino. Afganistanas neša rusams didelius nuostolius.

Sovietų karo vadovybė pradėjo genocidą, afganiečių naikinimo darbą, bet nepajėgia. Sovietų karo vadovybė du kartu kvietė Ahmabą Šach Mesudą taikos pasitarimams, bet jis net neatsakė. Sovietų karo vadai sutraukė gausius savo aviacijos dalinius ir naikino viską, taikė vieškelius, kur Šach Masadas galėjo būti. Šimtus nekaltų išžudė, bet sukilėlių vadas Masudas dar gyvas ir vadovauja kovai. Jis dalyvavo Pesavare įvykusiame pasitarime. Jis patarė sujungti visas Afganistano karo

Miklas Sileikis

Čikagos Akvariumas

ANTANAS PLEŠKYS

Netikslai, bet priekabinga kritika

Antanas Pleškys.
6031 So. Fairfield Ave.
Chicago, IL 60629

1984 m. rugsėjo 16 d.

DAUG. GERE. NAUJENŲ
RED. p. GUBELI

Suaukū jums savo rašinį "Netikslai, bet priekabinga kritika". Malenkite jį atspausdinti jūsų redaguojamose "Naujienose". Šį rašinį 1984 m. liepos 24 d. pasiunčiau "Akiračių" redakcijai, kad ji atspausdintų. Kiek žinau, "Akiračių" reakcijų daugumą sudarę žmonės baigę JAV aukštąjį mokslo, liberalių pažiūrų, pakrypusių į kairę ir neigiančių nusistatusių prieš mūsų laisvinimo veiksmus. ALTą ir VLIKą. Suabejojau ar jie mano rašinį spausdins. Prieš mane adresuotą ir apmokėtą voka, jei nespausdins, kad man gražintų. Ir neapsirikau. Išlaikę pas save pusantro mėnesio, 3 m. rugsėjo 7 d. savo rašinį gavau atgal su lydraščiu datuotu 1984. VIII. 30. Ten jis rašo:

"Gerb. p. Pleškys: Jūsų rašinį nespausdinsime "Akiračiuose", nes jis daugiausia liečia klaidas ar netikslumus p. K. Bobelio, o patikslinimo ar pa-

lio pranešime Krikšč. Demokratų konferencijoje. "Akiračių" str. dr. Nemickas naudojosi p. Bobelio kalbos tekstu, išspausdintu Krikšč. demokratų žurnale "Tevynės sargas". "Tevynės sargas" ir turėtų atitaisyti savo klaidas ir netikslumus, ne "Akiračių".

Europos (ne Europos tautų) parlamentas nėra sudarytas iš partijų. Patartume tuo klausimu pasitarti su reikalo specialistu. Su pagarba Red.". Parašas neįskaitomas.

Reikia pastebėti, jė ne "Tevynės sargas" ieškojo priekabių prie VLIKo pirm. dr. Bobelio, bet "Akiračiai" panaudojo jo karščiojantį žmogaus netikslumus, priekabingus ir bereikšmius pasisakymus, kurie atitinka "Akiračių" liniją, o kas neatitinka, (atviro žodžio mėnrašis) nors ir patikslinimo nepašalina.

Ne kartą skaičiau "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikose", kur bolševikiniai pareigūnai su vo komunistinėje spaudoje tino nespausdinsime "Akiračiuose", nes jis daugiausia liečia klaidas ar netikslumus p. K. Bobelio, o patikslinimo ar pa-

Steisinimo nespausdina.

Su pagarba
Antanas Pleškys

Bronius Nemickas savo str. "Vyriausime komitete nuo netiesos iki beprosybės" (Akiračiai 1984 balandis Nr. 4) stipriai kritiškai pasisako dėl VLIKo vald. pirm. dr. Kazio Bobelio kalbos, paskytos 1983 m. gegužės 27. Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencijoje, Chicagoje. Ta jo kritika tiesioginiai manęs neliečia; bet kadangi dėl tos kalbos pasirodymo spaudoje, aš esu vyriausias kaltininkas, tai jaučiu pareigą Br. Nemicką patikslinti. Dr. K. Bobelis savo kalbą neskaitei, pasirašyto teksto, bet kalbėjo laisvu žodžiu apie 40 minučių. Kalbėjo greitai ir gana sklandžiai. Aš manyčiau, kad jis yra vienas geniausių mūsų visuomeninių kalbėtojų. Jo kalbą užrekdavau (kad būtų kas daugiau reikalingas, jo atvežiau), su pataisymais, neiškreipdamas minties nurašiau ir pasiunčiau "Naujienoms". Ten ji buvo atspausdinta 1983 m. birželio 8 iki 17 d. Ejo per septynis numerius.

Kalbant laisvai ir greitai be užrašų, savaime suprantama, yra pasakomas ne visai tinkamas žodis, ne visai aiškus ir supančiotas sakinių ir cituojant daugiau skaičių, taip pat pasitaiko smulkmenos ir mažmožiai. Dr. K. Bobelis tikslas buvo trumpai supažindinti konferenciją su Lietuvos pavergimu, kiek ilgiau su VLIKo veikla ir Lietuvos laisvinimo bylos eiga nesigilinant į smulkmenas.

(Bus daugiau)

jėgas kovai prieš sovietų invaziją.

Yra pagrindo manyti, kad Afganistano klausimas buvo pagrindinis, kuris padėjo ištumti marš. Ogarkovą iš štabo vadovybės. Antras klausimas buvo įsakymas numušti Pietų Korėjos keleivinį lėktuvą. Brangių rusams kainavo milijoniniai manevrai liepos pradžioje.

Afganiečiai išvertė marš. Ogarkovą. Jiems visa tai brangiai kainavo, bet jie žino, kad be kovos jie laisvi nebus. Jie yra pasiryžę verstti ir kitus Agarkovus, jeigu rusai neatsauks savo karių iš Afganistano.

ALEKSANDRA VAISICNIENĖ

VEGETARISKA MITYBA IR SVEIKATA

Venezuela, Caracas, 1982 metai

(Tęsinys)

Pagyies Bismarkas ir vėliau dr. Schweningeris pasiliko pas save, kaip asmenišką gydytoją. Dr. Schweningeris, kartu su savo sekretorium plačiai aprašė Bismarko ligą ir jo gydymą natūraliu gydymo metodu. Tas "geležinio kanclerio" (jis taip buvo pavadintas dėl savo kieto būdo ir nenuolaidžios politikos, kovojant su opozicinėmis grupėmis) Bismarko išgydymo aprašymas tuometiniams medicinos gydytojams buvo nemalonus ir net skaudus girdėti, nes iki to laiko šios rūšies — natūralistinis gydymas buvo laikomas šarlatinizmu.

Nežiūrint, kad anuo metu Bismarkas buvo labai įtakingas Vokietijoje, tačiau ir jam nelengvai pasisekė gydytojui Schweningui išrūpinti profesoriaus vietą Berlyno universitete ir to miesto ligoninėse. Labiausiai tam priešinosi medicinos profesorius Rudolf Virschow, kuris anuo metu buvo stipri figūra medicinos fakultete. O politinėje veikloje tas profesorius buvo didelis opozicionierius Bismarkui.

Nuo 1884 metų iki 1900 m. gyd. Schweningeris buvo Berlyno universiteto klinikos direkto-

rium, odo ligų skyriuje. Odo ligos jam ypatinai gerai pasisekdavo išgydyti natūraliomis gydymo priemonėmis. Tačiau tuo jis nepasitenkino ir 1900 metais sutiko vadovauti Grosslichterfelder ligoninei netoli Berlyno. Ši postą jis užėmė, norėdamas įrodyti, kad natūraliomis gydymo priemonėmis galima išgydyti ne tik odos, bet ir įvairias kitas ligas.

Pradėjęs gydymą toje ligoninėje Schweningeris įvedė joje nuostatus, kurie iki šio laiko pasilikio galioti toje klinikoje. Būtent:

1. Tik labai gerai ištyrus ligonį, leisti daryti jam operaciją.
2. Nevartoti jokių cheminių vaistų iki tol, pakol natūralūs vaistai pasirodo neveiksmingi.
3. Naudoti gydymo būdą saulės, oro, vandens, judesiais ir sveiku natūraliu maistu.
4. Stengtis gydyti ir ligonio dvasinį stovį.
5. Neleisti, kad ligoninėje būtų užuodžiamas cheminių vaistų kvapas.
6. Visų pirma daboti švaros ir kad nebūtų nei oro, nei šviesos trūkumo.

KARALIUS TAIP PAT SERGA

Maurice Messegue teko susipažinti su vienu vyru, kurio pageidavimai jo artimesiems ir tarnams buvo iš akių pažįstami ir atspėjami. Jis nereikėdavo net rankų mostu pareikšti kokį nors pageidavimą ir jis tuojau būdavo įvykdomas. Tai buvo Egipto karalius Farukas. Jis buvo nedidelio ūgio, bet dukalus, kuris susiliedavo su jo agre-

syvumu ir išlepimu. Jis buvo persisotinęs gašlumu ir meile su moterimis.

Tuo metu M. Messegue gyveno Nioje, Majestic viešbutyje. Čia ir savo pacientus priiminėdavo. Vieną popietį, kada M. Messegue tik ką buvo grįžęs pavargęs iš Lyon kelionės, jo sekretorė pranešė jam:

— Ponas Messegue, Egipto karalius Farukas nori jus pamatyti. Jau net du kartus skambino telefonu. Gydytojas pagalvojo, kad koks nors juokdaris nori iškrešti jam pokštą. Ar gali būti, kad pats karalius kreiptųsi į jį? Taip nusprendęs, jis pasikvietė į savo kabinetą vieną pacientę — Nicos turguje pardavinėjančią žuvis, ir pradėjo ją egzaminuoti. Tuo metu sekretorė, praverusi duris, sušuko:

— Ponas Messegue, karalius jau yra čia.

Ligonė, žuvų pardavėja, išgirdusi tą žinią, sustingdino tardama:

— Dėl Dievo meilės, netekite jį laukti! Juk pats karalius. Aš pas jus, daktarė, ir kitą kartą galia ateiti.

Atėjęs vyras kalbėjo itališku akcentu. Jis buvo ne pats karalius, bet deimiojis jo ranka Gino.

— Jo didenybė, karalius Farukas nori jus matyti.

— Aš jaučiuosi tuo labai pagerbėtas. Kuria dieną ir valandą?

— Jo didenybė bus malonau jus matyti tuojau.

— Kur aš turiu pristatyti?

— Į Monte Carlo, kur jo didenybė šiuo metu

yra apsisotjęs. Mes jums apartamentą jau esame užsakę "Hotel de Paris" viešbutyje. Jeigu pageidaujate, tuojau galime pakeisti kitu. Jo didenybė patenkins kiekvieną jūsų norą. Gal norite atsiųsti jums Roy Rolls?

— Ne, ačiū. Nors aš turiu nuosavą mašiną ir vairuotoją, bet aš ir pats mėgstu vairuoti ją. Netrukus atvyksiu.

"Septintą valandą vakarė jau buvau viešbutyje "Hotel de Paris" ir paprašiau nuvesti mane į man paskirtą apartamentą. Ponas, į kurį kreipiausi ir kuris buvo mane viešbutyje sutikęs, buvo tamsiaodis vyriškis, trečiasis karaliaus sekretorius. Jis nuvedė mane į man poilsui paskirtą kambarį".

(Bus daugiau)

SUSITIKIMAS MONTANOJ

Praeitų metų Naujienų aikštelėje gijo I. Pušeno romanas "Susitikimas Montanoj". Šiomis dienomis pradėsime spausdinti to paties autoriaus naują romaną "Kova ir meilė".

Kas norėtų įsigyti Pušeno "Susitikimas Montanoj" ar kitus jo leidinius, prašome kreiptis į Genutės leidyklą. 327 psl. \$5. Petras Gedvila, 2008 Hobson, Hot Springs, Ar. 71913.

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community kliniko
Medicinos direktorius

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 461-8200, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3921 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2890,
Residencijos telefonas: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prisimam Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Deivienė
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZA BRAZDŽIONYTIS
Programos vedėjas
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakara.
Visos laidos 9 WEEV stoties,
banga 1400 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
ir WTTB stoties, 11:10 AM banga.
1646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60645
Telefonas: 775-5374

TAISOME NETIKSLUMUS

Praeitą šeštadienį ir penktadienį Naujienose pasirašė straipsnį apie Lietuvos Tautines kapines kapinių direktorius Antanas Povilonis - Powell, o nei Pavilonis. Vietoje a, turėjo būti o.

Be to, rašinyje turėjo būti pasakyta, kad sklypų savininkams dalyta brošiūrėlė paruošė Povilonis Powell.

— Šiominis dienomis Naujienose pasisakys kiti kapinių direktoriai ir sklypų savininkai į kapinių žemę verčiamų cemento gabalų reikalu.

GINTARELIŲ ŠALIS

Yra šalėlė mylima,
Kur augo tėtė ir mama;
Ten gintarėliai ir limai,
Ten žemę puošia žolynai.

Yra šalis prie Baltijos,
Tik negaliu pasiekti jos
Yra takeliai tarp geliių,
Tik nerandu į juos kelių.

Lėktuvai lekianti toli,
Laivai ant marių dideli,
Keleivius neša tolimon,
Tik ne tėvyneš mylimon.

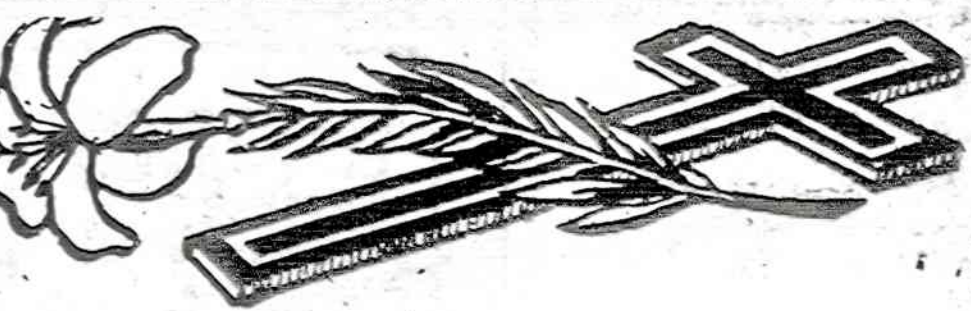
Yra šalis prie Baltijos,
Aš negaliu pasiekti jos,
Kiti ten skina žiedelius,
Ir mindžioja jos takelius.

Bruna Cinto

MEET THE CHALLENGE

SERVE WITH PRIDE IN
THE NATIONAL GUARD

A. + A.

BRONISLAVA VAIČKIENĖ

Gyv. Rodondo Beach, California

Mirė 1984 m. rugšėjo 15 d., 8:30 val. vak., sulaukusi 81 metų amžiaus. Gimusi South Chicago, Illinois.

Paliko-nuliūdę: sūnus Frank, Jr., marš Angelina, giminė Vera Vaičienė ir jos šeima bei kiti giminės draugai ir pažįstami Lietuvoje liko sesuo Ona Giedraitienė ir jos anokė Rita Giedraitytė.

Nelionė buvo žmona mirusio Frank Vaičkus.

Priklausė Gyvojo Rolandoaus Draugijai ir Sv. M. Marijos Gimimo bažnyčiai ir Vyturio Didžiojo šaulių būriui.

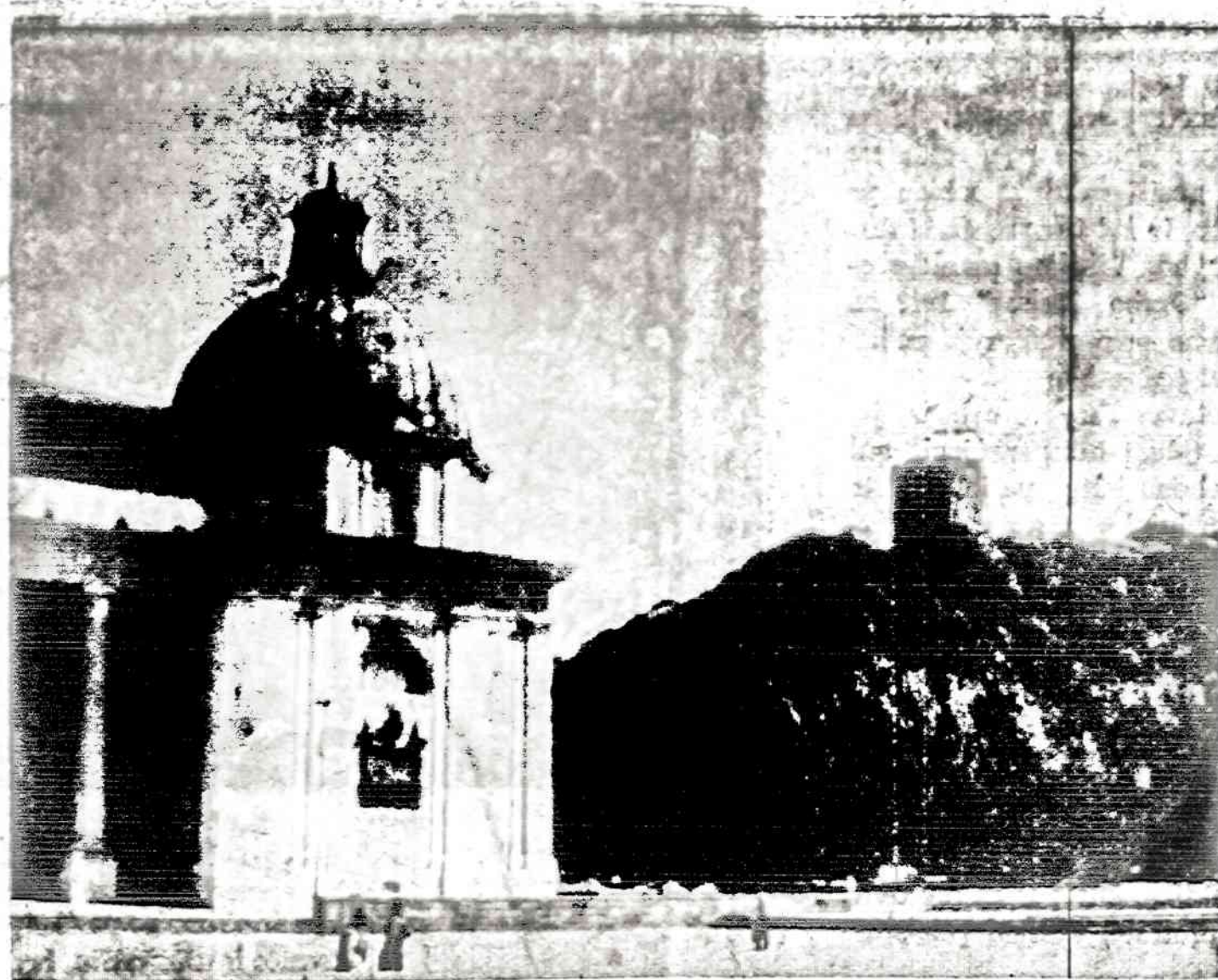
Trečiadienį nuo 2:00 val. p. p. iki 4:00 val. vak. lėkimas pasirodys Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Ketvirtadienį, rugšėjo 20 dieną 8:00 val. ryte bus lydimas į koplyčią ir Sv. M. Marijos Gimimo parapijos kapinėse, o po gedulingų paminklų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Bronislavos Vaičkienės giminės draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinįjį pašalinimą ir atsisveikinti.

Nuliūdę liks: sūnus, marš, sesuo, giminė.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus, Tel. 476-2345

Vilniaus Katedra

Lietuvių Šalpos Draugija "Labdara"

dybos vardu.

Brangūs "Labdaros" Draugijos nariai, nariai ir rėmėjai!

Prasidėjo nauji 1984-1985 mokslo metai. Įvykęs Vokietijos Lietuvos Bėndruomenės būstinės patalpose Huettenfeld? Šiais metais gaisras sudarė daug rūpesčių visoms B-nės institucijoms, o ypač jų patalpų šeiminiškai — Vasario 16 Gimnazijai. Gimnazijos Kuratorijos pirmininkas Tėvas Alf. Bernatėnis, OFM Cap. ir gimnazijos direktorius A. Šmitas kreipėsi į visuomenę paramos, smulkiai išdėstydami susidariusią būklę ir atliekamus darbus, skubiai statomus barakus, kad gimnazijoje nustatytu laiku galėtų būti trukdymų prasidėti mokslas. Mokslas laiku prasidėjo su žymiai didesniu mokinių skaičiumi kaip praėjusiais metais. Tokie gimnazijos padėties palietė ir "Labdaros" draugiją. Draugijos valdyba prisidėjo prie labai reikalingos gimnazijai paramos tiek kimo ir pan.

Draugijai padidėjo darbai, ir su Lenkijos lietuvių moksleivių rėmimu. Pradėjus parūpinti jiems rūbų, tenka jų tėvams-ligoniams parūpinti vaistų, o vėliau prašymai lietuviškų knygų, ypač Lietuvos istorijos. Tenka pasakyti, kad tie pareikalavimai, palyginamai, išpildomi. Be Vokietijos lietuvių ir dalinai vokiečių šeimų, rūbų daug siunčia,

pagal "Labdaros" adresus KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius. Šiais metais jau pasiumė 50 siuntinių ir vėl paprašė 50 adresų. Vydino Jaunimo Fondas (Chicagoje) atsiuntė "Labdarai" keletą egzempliorių "Lietuvos Istorijos" A. Šapokos vadovėlio, kurie išsiuntinėti į Lenkiją lietuvių kalbos mokytojams ir mokykloms. Labai uolus "Labdaros" rėmėjas, dabar sunkūs ligonis Stasys Motuzas visą savo biblioteką perdavė "Labdarai", pavesdamas jai Lenkijos lietuviams. Knygos jau dalimis siunčiamos, p. J. Jakaitis (Sveičiūja) atsiuntė tiems pat tikslams Londono "Nidos" leidinius.

Tai "Labdaros" valdybai darbu nestingia. Tik gaila, kad talpinių sąjungia rečiau kaip jų nustojama. Ir šiais metais draugija labai apgalvotai, nelekus jautrios ir rūpestingos rėmėjos a. a. Klaros Mrongovius.

Šiais metais per pirmąjį pusmetį pajamos į "Labdaros" sąskaitą plaukė gana sėkmingai, ir buvo galima daugiau pareikalavimų patenkinti. Draugija tikisi, kad ir bėgamame pusmetyje mūsų visuomenė bus palanki draugijos darbams.

Visiems dėkodami už paramą liekame su geriausiais linkėjimais "Labdaros" Draugijos Val-

J. Glemža, pirmininkas

Adr. J. Glemža, Conventrain 33, 7250 Colw-Mirsau Banko kanto: Labdara e. V. Landesgirokasse Stuttgart Nr. 1185168 BLZ 600501101.

— Tautos Fondo Chicago Komitetas šių metų rugšėjo m. 22 dieną (šeštadienį) rengia

TAUTOS FONDO METINĖ VAKARIENĖ

6:30 val. po pietų Lietuvių Tautinių namuose, 6122 South Kedzie Avenue.

Vakarieneje maloniai sutiko dalyvauti VLIKO pirmininkas dr. K. Bobelis ir Tautos Fondo pirmininkas J. Giedraitis.

Tautos Fondas yra VLIKO išdininkas. Fondas talkina VLI. Kuri visuose Lietuvos išlaisvinimo darbuose, juos finansuodamas.

Maloniai kviečiame visus lietuvius šioje vakarieneje dalyvauti. Savo dalyvavimu Jūs paremsite moraliai ir materialiai Tautos Fondo atliekamus darbus.

Vakarieneje meninę dalį atliks sesutės Regina ir Kristina Butkūnaitės iš Detroito.

Apie dalyvavimą prašome pranešti iki rugšėjo mėn. 18 d. tel. 737-1920 ir 925-6193. Vakariene — \$15 asmeniui.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

MEDICAL FACTS

NATIONAL OSTEOPATHIC MEDICINE WEEK
TO BE OBSERVED JUNE 1-7, 1980 BECAUSE...

DOCTORS OF OSTEOPATHY, D.O.'S, ARE THE FASTEST GROWING HEALTH CARE PROFESSION. A KELLOGG FOUNDATION STUDY PROJECTS A 71% GROWTH FOR THE OSTEOPATHIC PROFESSION DURING THE 1980'S.

D.O.'S COVER THE FULL RANGE OF MEDICAL SPECIALTIES...

MANIPULATIVE THERAPY PROVIDES PATIENTS WITH AN ADDITIONAL DIMENSION OF TREATMENT.

D.O.'S PRACTICE HOLISTIC MEDICINE, TREATING THE WHOLE PATIENT AND NOT JUST THE DISEASE OR INJURY.

80 PERCENT OF ALL DOCTORS ARE PRIMARY CARE MEDICAL PRACTICES WITH OVER 50 PERCENT LOCATED IN SMALL TOWNS AND RURAL AREAS.

IS 1919-1920 METU VILNIAUS DARBO ATSIMINIMŲ

(Tęsinys)

Tą dieną nepavyko išpausti dūmų mano protesto. Protestas paritęs tik kitą (1.3. pankartinę) dieną trims kalbomis: lietuvių, lenkų ir gudų; vertimo žydu kalbą nesuskubta parūpinti.

F. Bortkevičienės pasistūčius vaikinais i'lipdė jį gatvėse. Lenkai suminėjo liplytojus, atimė iš jų rastuosius protestų egzempliorius, o kitus plėšė nuo sienų ir draskė.

Dėl to tą patį dieną gavau — jau lenkų komendantą gen. Adomui Mokščiui pasiusi antrą — protestą, o po to ir trečią — prieš telefonų atiminėjimą iš lietuvių (1936—1937 m. atiminėjimo jau ir radio aparatų!)*).

Pirmasis protestas buvo taip pat paskelbtas spaudoje. I 5 "Laisvoje Lietuvoje" (Nr. 2— BIRZ. ATSLIMMAL... 114), I 8. "Darbo Balse" (Nr. 158), I 5. "Noveje Eroje" Nr. 24), pagaliau I 16 "Laisvosios Vyriausybės žiniuose" (Nr. 2-3).

Mano protestą paskaitė raudonarmiečiams V.Kapsukas kažkokiam miestely netoli Vilniaus Sakė jis labai karštai buvęs suktas ir Vinco Mickevičiaus. Kapsuko ir raudonarmiečių, kas kai kurių vilniečių buvo man (už akių) net prikišama, bent tu, kurie norėjo "su bolševikais pasisąduoti", ypač, kad kiti už juos pasisąduotų.

Tuo tarpu užtardamas savo proteste darbininkų tarybą kaip Lietuvos gyventojų dalį, tesliai, kiau bendro valstybinio pagrindo, ne kiek nemanydamas reikėtų pritarimo tarybos veikimo kryptimi.

Mano kaip vyriausybės įgaliojimo nusistatymas galėjo net kiek teliu eiti, atsivėlgus į dar pirmoje kabineto pirmininko A. Voldemaro XII. 13 pasakymą ("Noveja Era", 1918. XII. 19. Nr. 12) dėl darbininkų tarybos, jog nieko prieš ją neturįs ir jos kalbas su vokiečių okupantais, tik norįs, kad ji pripažintų Lietuvos nepriklausomybę, ir steigiamąjį seimą.

Panašiai ir kiti tarybininkai, taip pat ir antrojo kabineto žmonės nesiskė prieš darbininkų tarybą, tik prieš prieš pritariantį diktatorių, tuodu dalyku nuo kito kito atskirdami. Net Vilniaus karininkų komendantūra savo atsišaukime į svarorius ("Laisvosios Vyriausybės žinios" 1918. XII. 29. Nr. 1) aiškiai pažymėjo: "Savo ginklų nesuteptina mūsų brolių Lietuvos darbininkų krauju, ginsime tik mūsų motiną Lietuvą, mūsų Lietuvos valstybės nepriklausomybę".

Panašiai ir lenkai vis draudėsi neina prieš darbininkus, pripažįstą net darbininkų tarybą, tik atima iš jų ginklus. Dar gruodžio 29 d. lenkų mitingė Veitkos štabo viršininkas kapit. Klingeris (tas pats, kuris parąšė mobilizacijos paskelbimą, skiriantį visuomenę dviem grupėm: "Kas tik: Dieva, tas su mumis—kas šėtoną tas prieš mus") sakėsi esąs darbininko sūnus ir prieš darbininkus neisias.

Gener. Veitka (Samoobrona Litwy i Bialorusi, 1930 m.) pakojo apie jį net šitoki dalyką: belikviuodamas "varnų lizdą", iš kurio išsprukę Eidukevičius, Klingeris buvęs sučiupęs Eidukevičiaus žmoną gydytoją Barborą Burbaitę (jos bute), bet pasikalbėjęs su ja, ne tik palei- des dar jai davęs 30 tūkstančių rublių darbininkų klubui įrengti; tie pinigai buvo dalis tos pusės milijono rublių, kurią Var-

šava atsiuntė Vilniui kovai su tarybomis organizuoti!

Taip tātai Vilniaus dalykai anuo metu buvo tarpusavyje su rypynę... Tiesnė jūų račia ne vieną neaiškų dalyką labiau pa- ryškino, ir dėl tos pat darbinin- kų tarybos Vilniaus socialdemokra- tiu "Darbo Balsas" 1919 m. pirmame savo numeryje reikš- mingai pažymėjo:

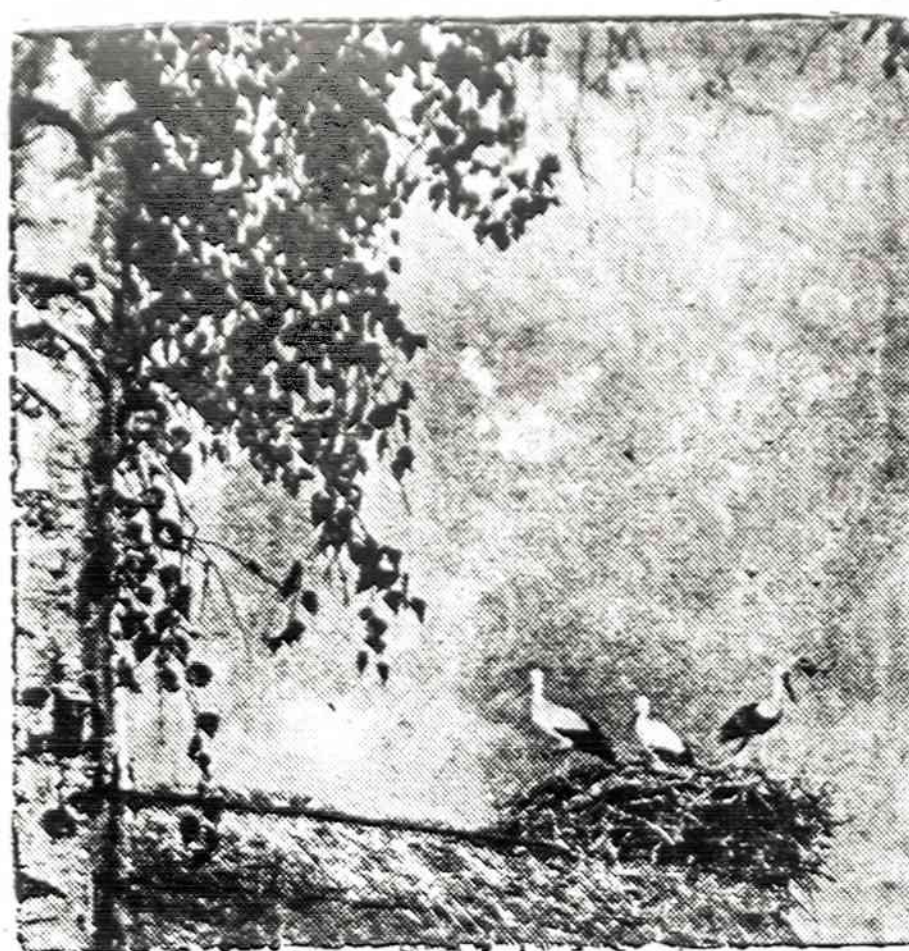
"Lietuvos Tarybos valdžia, jei spėkų (jėgą) būtų turėjusi, gal ne švelniau būtų pasielgusi ir su darbininkų atstovu taryba, nes darbininkai ryžosi imti Vil- niaus miesto valdžią į savo ran- kas, tātai r Lietuvos Taryba bū- tu turėjusi darbininkus išvai- kyti".

Tad su idėjusiomis mums tuo politinėmis sąlygomis ir tar- pusaviu jėgų santykiavimu Val- stybės Tarybos ir jos vyriausy- bės taktika, kurią ir aš reikičiau savo proteste, visiškai pateisin- tina.

Antra vertus, Lietuvos vyriausybė nepajėgus nepreleisti, de- facto Varšuvos parengtu, lenkų prie savarankiško karinio pasi- reikimo, reikėjo dar prižiūrėti, kad ir mūsų menkutės ginkluo- tos pajėgos Vilniuje neįsipaio- tų į tarpusaviu lenkų ir komu- nistų ginkluotus susirėmimus. Ne baimė susilaukti keršto iš laimėjusių raudonųjų galėjo mums čia sverti, kaip kad ji svėrė, Veitkos, Valiguros ir ki- tų žodžiais, tiems lenkų veikė- joms, kurie prašė karing len- kų vadovybę kuo skubiau iš Vilniaus ištraukti savo kariuo- menę.

Tam keliasdešimt mūsų ko- mendantūros savanurių (drau- gų su gmnazistais) kautynių žy- gis būtų per mažai įspūdingas ir vargiai būtų užtraukęs Vil- niaus lietuviams kokios bėdos, juo labiau, jog ir lenkų poros dienų šaudymasis su raudonar- miečiais, tiesa, beveik išsivertė be aukų, vieniems ir kitiems ("tylko dziury w niebie", pa- sak vieno Vilniaus lenko), jo- kio raudonarmiečių, komunistų ar darbininkų žiaurumo, jokio rublių darbininkų klubui įreng- jų keršto Vilniaus lenkam ne- sukėlė.

(Bus daugiau)

TRUMPAS

— Šių metų rugsėjo 21 d., penktadienį, 7:30 val. ryle Mar- quette Parke. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioj bus mišios SLA 134-tos Moterų kuo- pos mirusioms narėms pagerbti. Maloniai kviečiamos narės dalyvauti ir prisiminti tas, ku- rios jau daugiau mūsų tarpan nebegrįš. Valdyba

NAŠLIŲ, NAŠLIUKIŲ IR PAVIENIŲ KLUBAS

Susirinkimas įvyko rugsėjo 14 d. Vyčių salėje 2455 W. 47 Street.

Susirinkimą atidarė pirm. Es- telle McNamee ir pranešė, kad mirė buvusi narė Martha Plaus- kas.

Pirminėje ir visa valdyba pasveikino visus susirinkusius. Ankėdama viso gero ir geros sveikatos. Buvo keturi sarganti- nariai: Stanley Gimbutas, Mary Daunoras, Louis Shepalis ir Helen Leketis. Palinkėta jiems geros sveikatos.

Iš klubo gegužinės liepos 15 d. pirm. Estelle McNamee išda- vė atskaita ir liko gero pelno.

Klubas aukoją Balso fondui 25 dol.

Kitas susirinkimas įvyks lap- kričio 9 d. Prašome gausiai at- Padėkų jai. Stasys Juškešas

slankyti ir atkreipti naujų na- rų.

Susirinkimas pasibaigė prie- kavutės ir užkandžių, įvyko drau- gystės pokalbiai.

Korep. Anna Condux

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA VĖL ATSIKADO MARQUETTE PARKO KNYGYNE

Lietuviams malonu patirti, kad nuo praėjusios savaitės Lietu- vių enciklopedija vėl atsidarė Marquette Parko knygyne. Ka- lias savaitės ji buvo dingusi, kaip senai spausdinta knyga, bet dabar visi LE tomai stovi knygyno lentynose kampe, kaip stovėjo ir praktinės knygos.

Lietuviai žino, kad enciklope- dijoje galima rasti ne tik pat- čios Lietuvos istorijos faktus, bet išdėstytos ir kiekvieno lie- tuviško žodžio kelios prasmės. Lietuviškų žodžių dabar nėra spausdinamas brangiai kainuo- ja, o enciklopedija yra geriausia parankinė knyga. Joje lie- tuviai ieško tiklės datos kiek- vieno žodžio ir lietuvių tautos gyvenimo svarbesnio įvykio.

Knygyno tarnautoja Elizabeth Wood, paskaiciusi Naujienose apgalsteitę žinią apie ge- riausios lietuviškos paranki- nės knygos išnesimą, knygų knygų lentynose surado jai ir pa- dėjo į knygyną, kur ji visą lai- ką privalo būti.

Padėkų jai. Stasys Juškešas

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Homer, Zonne — Persavimel
REAL ESTATE FOR SALE
Homer, Zonne — Persavimel

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEIMAI
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU ROŠIU DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BEIL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMES MARQUETTE PARKE.

ČIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

3 butų mūrinis. Labai geros pajamos.
Didelis butas savininkui. Geras inves-
tavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas
pirkinys.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow.
Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

Miko Šileikio apsakymų knyga
"Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių
gyvenimą nuo XX šimtmečio
pradžios iki II Pasaulinio karo.
22 ilgesni ir trumpesni apsa-
kymai, 184 psl. Kaina \$5.
Gaunama "Naujienose" ir pas
autorį: 6729 So. Campbell
Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug
padėti teisininke Prano ŠULO
paruošta ir teisėjo Alphonse
WELLS peržiūrėta "Sūduvos"
išleista knyga su legaliskomis
formomis.
Knyga su formomis gauna-
ma Naujienų administracijoje.
Knygos kaina — \$3.95 (su per-
siuntimu).

ENERGY WISE

Change the oil and
filters every 3,000 to
5,000 miles to avoid
wasting gasoline.
Don't be a Born Loser!

• Graikijoje turejo būti vėsi
diena, kai legendarinis Deoda-
las savo sūnui Ikariui padirbo
iš gyno vaško sparnus ir pa-
siuntė pasižiūrėti, ar saule kar-
šta. Kai Ikarijus priartėjo prie
saulės, jo sparnai sutirpo ir sū-
nelis nukrito žemėn, išmūda-
mas didelę duobę. Duobė buvo
pavadinta Ikarijeus jūra.
PIRKITE SAV TAUPIMO KŲNUS

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turto Chicago miesto leidimas.
Dirbu ir užmiešiose, greit,
santautai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$126 pusmečiui automobilio
liability draudimas pensininkams.
Kreipitis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir tašome visų rū-
šių stogus. Už darbą garan-
tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
išskvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good prices
F. Zapolski, Agent
2208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 — 424-8654
Sua Jena Jena Jena Jena Jena
Home Office: Evanston, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo
9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Seštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadienis pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

DON'T set his
world on fire

Naujienose galima gauti
AUGUSTINO PAŠKONIO
knygą apie

MARIJAMPOLĖS KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŲ LIKIMĄ

Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina \$4.00.
Už persiuntimą pridėkite \$1.00.

Čekį rašykite ir siųskite:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKSOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųskite čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

